

BƯỚC ĐẦU NGHIÊN CỨU KHU HỆ NẤM LỚN THUỘC CHI *Ramaria* Holmsk (1790) Ở VƯỜN QUỐC GIA CHƯ YANG SIN

Trần Thị Thu Hiền¹, Nguyễn Phương Đại Nguyên², Nguyễn Hữu Kiên², Trần Thị Kim Thi²
 Ngày nhận bài: 23/3/2022; Ngày phản biện thông qua: 12/4/2022; Ngày duyệt đăng: 13/4/2022

TÓM TẮT

Chi *Ramaria* là chi nấm san hô mà các loài đều có quả thể dạng san hô, phân nhánh ngẫu nhiên đa nhánh; màu sắc quả thể đa dạng: trắng, kem, vàng, cam, hồng, đỏ,...; thịt nấm mềm, dễ thối rữa. Chúng thường sống hoại sinh trên đất, nơi giàu mùn, có độ ẩm cao, nhiệt độ thấp và hình thành quả thể vào mùa ẩm ẩm trong năm. Trong báo cáo này, chúng tôi giới thiệu kết quả nghiên cứu về đặc điểm hình thái của một số loài nấm san hô thuộc Chi *Ramaria* thu thập tại vườn quốc gia Chư Yang Sin. Năm loài nấm san hô này chưa có tác giả nào ghi nhận ở Việt Nam. Mặc dù 04 loài này trước đây đã được phát hiện ở Tây Bắc Thái Bình Dương, Bắc California,... Chính vì vậy, chúng tôi sẽ mô tả chi tiết 4 loài nấm: *Ramaria aurea*; *Ramaria acrisiccenscens*; *Ramaria botrytis*; *Ramaria flavvobrunnescens* var. *aromatica*; *Ramaria verlotensis* nhằm bổ sung vào danh mục nấm lớn ở Việt Nam.

Từ khóa: Chi *Ramaria*, vườn quốc gia Chư Yang Sin.

1. MỞ ĐẦU

Vườn quốc gia Chư Yang Sin, có hệ sinh thái rừng rất đa dạng và phong phú, nhiệt độ không khí trung bình năm 22°C, độ ẩm không khí tương đối cao, trung bình năm là 84%, tổng lượng mưa trung bình năm dao động từ (1.800 - 2.000m). Vào những tháng đầu mùa mưa là thời điểm các loại nấm sinh trưởng, phát triển trong đó có chi nấm *Ramaria*.

Trên thế giới, việc nghiên cứu chi nấm *Ramaria* đã được thực hiện bởi nhiều tác giả: Corner E.J.H. (1966) Species of *Ramaria* (Clavariaceae) without clamps. Transactions of the British Mycological Society 49: 101-113 (1966) đã nhắc đến 16 loài thuộc chi *Ramaria*; tác giả Petersen, R. H. 1986. Some *Ramaria* taxa from Nova Scotia. Canadian Journal of Botany. 64 (8): 1786 - 1811 có nhắc đến 11 loài thuộc chi *Ramaria*; các tác giả Ronald L. Exter, Lorelei Norvell & Efrén Cázares, 2006 đã mô tả được 85 loài thuộc chi *Ramaria* trong *Ramaria* of the Pacific Northwestern United States Các đề tài nghiên cứu về chi nấm *Ramaria* ở Việt Nam nói chung và VQG Chư Yang Sin còn rất ít. Trong sách *Nấm lớn Việt Nam* (2011) Tập I của tác giả Trịnh Tam Kiệt đã đề cập đến các loài nấm trong họ Gomphaceae nói chung và trong chi *Ramaria* Holmsk (1970) nói riêng. Có 05 loài được tác giả Trịnh Tam Kiệt nhắc đến nhưng chưa có sự mô tả chi tiết. Trong sách *Nấm lớn Việt Nam* (2013) Tập III của tác giả Trịnh Tam Kiệt đã đề cập đến 01 loài thuộc chi *Ramaria*. Trong bài báo “Chi nấm *Ramaria* Graf.em Donk ở vùng Tây Nguyên” xuất bản năm 2005 trên *Tạp chí Sinh học* của 02 tác giả Lê Bá Dũng (Trường Đại học Đà Lạt) và

Trương Bình Nguyên (Phân viên Sinh học tại Đà Lạt) đã mô tả 08 loài thuộc chi *Ramaria*.

Như vậy, việc đẩy mạnh nghiên cứu nấm nói chung và chi nấm *Ramaria* nói riêng có ý nghĩa to lớn góp phần định danh các loài nấm thuộc chi *Ramaria*. Trong nghiên cứu này chúng tôi cung cấp những dẫn liệu về hình thái của một số loài nấm san hô dựa trên mẫu vật thu thập được tại Vườn quốc gia Chư Yang Sin.

2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung nghiên cứu

- Thu thập các loài nấm thuộc chi *Ramaria* tại VQG Chư Yang Sin.

- Xác định một số đặc điểm hình thái của các loài nấm thuộc chi *Ramaria* phân bố ở khu vực nghiên cứu

2.2. Phương pháp nghiên cứu

2.2.1. Phương pháp thu thập mẫu nấm ngoài thực địa

Được tiến hành theo Phương pháp của Lê Bá Dũng (2003):

Mẫu sẽ được tìm kiếm và thu thập theo các sinh cảnh khác nhau như: Rừng thông, rừng hỗn giao lá kim và lá rộng, trảng cỏ và cây bụi, mẫu được thu một cách ngẫu nhiên dọc theo tuyến đường thu mẫu. Khi thu mẫu chúng tôi dựa vào một số đặc điểm cơ bản của chi nấm để làm cơ sở thu mẫu như: Quả thể dạng san hô, thịt nấm mềm, dễ thối rữa, nấm có màu sắc đa dạng và phong phú như: đỏ, cam, vàng, kem, trắng...

¹Trường Cao Đẳng Sư Phạm Đắk Lắk;

²Khoa Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Nguyễn Phương Đại Nguyên, ĐT: 0914032103, Email: nguyendhtn@gmail.com.